

STENOGRAMA

discuțiilor avute cu ocazia primirii de către tovarășul Nicolae Ceaușescu a tovarășului Shripat Amrit Dange, președintele Consiliului Național al P.C. din India, vicepreședinte al Federației Sindicale Mondiale.-

- 31 mai 1969 -

INVENTARIAT SUB Nr. 274

STENOGRAMA

discuțiilor avute cu ocazia primirii de către tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretar general al C.C. al P.C.R., a tovarășului Shripat Amrit Dange, președintele Consiliului Național al Partidului Comunist din India, vicepreședinte al Federației Sindicale Mondiale.

31 mai 1969

La primire a luat parte tovarășul Constantin Drăgan, membru al Comitetului Executiv al C.C. al P.C.R., prim-vicepreședinte al Consiliului Central al U.G.S.R.

Discuțiile au început la orele 13,30 și s-au terminat la orele 15,15.

Tov. Nicolae Ceaușescu:

Cum vă simțiți în România?

S.A. Dange:

E puțin cam cald.

Tov. Nicolae Ceaușescu:

Așteptăm ploaia.

S.A. Dange:

În mod obișnuit, în această perioadă, la dv. plouă?

Tov. Nicolae Ceaușescu:

Uneori da.

S.A. Dange:

În ce privește soarele și ploaia, în India avem o situație diferită de la o zonă la alta.

Tov. Nicolae Ceaușescu:

Da, India are o suprafață mare, deci și zonele sînt diferite.

S.A. Dange:

Si limbi diferite.

Problemele noastre au un caracter specific. Nici o țară din lume nu are un sistem de caste cum avem noi în India. Chiar astăzi, cînd are loc această dezvoltare burgheză a țării, cînd

apar noi raporturi de clasă, cu toate acestea vechile obiceiuri se mai mențin încă în India.

Tov.Nicolae Ceaușescu:

E un proces lung pînă vor dispărea.

S.A.Dange:

În tinerețe, ne gîndeam să suprimăm cuvîntul "castă" și să-l înlocuim cu cuvîntul "clasă". Dar aceasta a fost o utopie.

Tov.Nicolae Ceaușescu:

Viața e ceva mai complicată, și mai ales că o mai complică și oamenii.

S.A.Dange:

Da, în loc să găsească rezolvările necesare. Singurul care a văzut diferitele implicații ale sistemului de caste în India a fost Marx.

Tov.Nicolae Ceaușescu:

În general, Marx a făcut o analiză destul de temeinică asupra diferitelor zone ale lumii și asupra diferitelor stări de lucruri. El nu s-a mulțumit să ia anumite citate și să le afirme, ci a cercetat, căutînd să înțeleagă sensul. Astăzi, unii procedează ceva mai simplu: dă un citat din Marx, Engels, Lenin, din Stalin și caută să adapteze la condițiile lui.

S.A.Dange:

Unii mai adaugă și citatele proprii.

Tov.Nicolae Ceaușescu:

Sigur, le completează.

S.A.Dange:

În situația actuală din lume, în India există o îndoială dacă academicienii marxismului de astăzi au reușit să înțeleagă conținutul adevărat al învățăturii marxiste. N-am văzut nici o academie marxistă - nici chiar la Moscova - care să cunoască în mod amănunțit problemele specifice pe care le avem noi în India, probleme pe care Marx le-a sesizat și analizat încă în 1882.

Tov.Nicolae Ceaușescu:

Aceste probleme trebuie studiate serios de către oameni care să cunoască realitățile. Sigur, de oameni care să aibă și

cunoștințele necesare, dar care să aprofundeze și să tragă concluzii pe baza realităților. Desigur, aceasta cere muncă și oamenii de astăzi nu mai au chiar răbdarea aceasta să aprofundeze lucrurile. Acum se spune așa: dacă într-un loc se rezolvă așa problemele, să aplicăm tiparul acesta și pentru India, și pentru România, și pentru Anglia. Si acum sînt mai multe tipare. Unul spune că al lui e mai bun, altul că al lui este mai marxist și sînt vinovați cei ce nu le aplică așa cum sînt, dar nu se gîndesc că tiparul respectiv nu se potrivește pentru țara sau condițiile respective.

S.A.Dange:

Unii oameni mai gîndesc că o anumită epocă se termină la un anumit punct și după aceea nu se mai întîmplă nimic. Aceasta este teoria hindusă a dezvoltării și, după părerea mea, unele partide comuniste au devenit hinduse.

Tov.Nicolae Ceaușescu:

Se poate. In orice caz însă unele au devenit metafizice. Consideră că într-adevăr a fost justă teza că există în permanență o schimbare, o dezvoltare socială - sigur, ca rezultat al dezvoltării forțelor de producție - dar consideră că această teză a fost valabilă pentru trecut și încetează să mai fie valabilă la un moment dat și că trebuie să privim lucrurile așa cum sînt, că ele sînt date o dată pentru totdeauna.

S.A.Dange:

Nu considerați oare dv. că multe dintre dificultățile pe care le avem noi astăzi se datoresc incapacității noastre de a trage concluziile necesare din această dezvoltare tehnologică care are loc în momentul de față în lume?

Tov.Nicolae Ceaușescu:

Dezvoltarea tehnico-științifică a produs schimbări serioase în societatea omenească, schimbări chiar în forțele de producție și în relațiile de producție. Oricum am privi lucrurile, societatea capitalistă de astăzi, avansată, nu mai seamănă cu cea din timpul lui Marx sau Lenin. Inșă acestea sînt concepții cam "revizioniste" puțin, pentru că admit transformări în societatea omenească, deci și în societatea capitalistă, și nu se poate. Sigur, dacă privim societatea

capitalistă din Anglia sau Franța, există capitalism, însă nu mai este capitalismul din timpul lui Marx. Există clasa muncitoare, dar are alte poziții și alte condiții de viață; există intelectualitatea, dar ea a devenit totuși o altă forță socială și nu mai poate fi taxată ca o clasă care servește în întregime imperialismului.

S.A.Dange:

Mă gândesc că din 1908, când Lenin s-a referit la problema empiriocriticismului, și până în 1918, au apărut anumite fenomene specifice, fenomene care ne-au slujit circa 30-40 de ani. Dar după trecerea la noua revoluție tehnică, noi nu am fost în stare de a înțelege și de a trage concluziile ce se impun din noua situație. Am încercat să facem acest lucru la consfătuirea mondială din 1960.

Tov.Nicolae Ceaușescu:

Nu s-a putut.

Vedeți, aceste probleme nu sînt înțelese nici în țările socialiste. A fost un timp când anumite cuceriri ale științei au fost privite cu neîncredere. Sigur, aceste timpuri au fost depășite, dar au lăsat urme serioase. Nu sînt într-adevăr aprofundate schimbările care s-au produs și se produc cu repeziciune în societatea de astăzi și mai cu seamă nu se trag concluziile necesare pentru activitatea noastră.

S.A.Dange:

Cine să studieze, dacă oamenii se ocupă mai mult cu birocrăția, crezînd că concluzia e deja trasă.

Tov.Nicolae Ceaușescu:

Există și o mentalitate că, dacă cineva vrea să mai și gîndească, să ajungă la anumite concluzii, imediat e taxat fie revizionist, fie oportunist, fie orice. Chiar în partidele noastre, transformăm fiecare hotărîre de partid în concluzii unice. Or, asta nu se poate în cercetarea științifică. Sigur, o hotărîre de partid, chiar hotărîrea unui congres, ea are un caracter politic-organizatoric; îndeosebi, ea da aprecieri politice. Desigur, e bine cînd ea se bazează pe cunoștințele cele mai înaintate, ține seama de ele și le promovează, însă o hotărîre de partid nu poate înlocui cercetarea științifică ei, dimpotrivă, ea presupune încurajarea cercetării științifice. Dar dacă cineva vine cu o altă concluzie, decît este într-o

hotărîre de partid, s-a terminat cu el. Si, după părerea mea, nu e bine.

Vreau să fiu înțeles. Hotărîrile de partid sînt bune pentru activitatea politică, pentru activitatea practică și devin obligatorii. Dar asta nu trebuie să împiedice cercetarea științifică, pentru ca știința să meargă înainte în toate domeniile.

Iată hotărîrile consfătuirilor mondiale din 1957 și indeosebi din 1960. Ele conțin unele aprecieri bune, unele concluzii bune, însă la nivelul cunoștințelor și înțelegerii de atunci. După ce s-au adoptat aceste declarații, s-a considerat că prevederile de acolo sînt imuabile și că aceste declarații dau soluții pentru toate probleme. Or, nu e posibil acest lucru. Aceasta este una din greșelile cele mai mari și îmi face impresia că se continuă să se acționeze în acest spirit, chiar în pregătirea acestei consfătuiri care urmează să aibă loc la Moscova. E greu de presupus, chiar dacă va fi o declarație mare, că noi vom reuși să dăm soluții valabile și pentru India, și pentru România, și pentru Asia, și pentru Africa, și pentru Anglia, și pentru Statele Unite ale Americii ș.a.m.d. Sînt cîteva care pot fi valabile pentru toată lumea: necesitatea de a acționa unit împotriva imperialismului, necesitatea de a acționa pentru a realiza unirea forțelor democratice din fiecare țară și a realiza transformări în societatea omenească îndreptate în direcția înfăptuirii socialismului. Inșă acestea sînt foarte generale. Cum să se acționeze în India, cine poate să dea o soluție din afară? Sigur, eu pot să am diferite impresii, anumite păreri despre situația din India, din ceea ce am citit și am auzit; pînă acum n-am vizitat India. Dar chiar într-o vizită de cîteva zile sau cîteva săptămîni, tot nu voi înțelege situația din India. Sigur, pot avea o părere generală, dar pentru rezolvarea problemelor care se pun în India trebuie ca oamenii care lucrează acolo, indienii înșiși să studieze și să găsească soluții. Si acest lucru e valabil și pentru alte țări.

S.A.Dange:

Ofensiva imperialismului care se desfășoară acum pe frontul ideologic e foarte puternică, foarte susținută. De aceea, ar fi necesar pentru partizanii luptei antiimperialiste de a avea o unitate ideologică, o înțelegere în domeniul

acesta ideologie, păstrînd desigur dreptul fiecăruia de a acționa în concordanță cu condițiile existente în fiecare țară.

Tov. Nicolae Ceaușescu:

Depinde ce se înțelege prin această unitate ideologică, pentru că într-un fel trebuie lămurite problemele în Anglia și în alt fel în India, pentru că într-un fel există imperialismul englez și în alt fel există cel indian sau din Africa. Deci, dacă avem în vedere să acționăm de pe poziția concepției noastre dialectice despre lume, nici nu se poate altfel, dar explicarea aceleiași probleme într-un fel trebuie făcută într-o țară și în alt fel în altă țară. Dacă luăm Anglia, aceasta este o țară unde nu mai există analfabetism, unde nivelul de civilizație, de cultură este destul de ridicat; școala de 12 ani este asigurată pentru toți cetățenii. Iau numai acest aspect. Las la o parte nivelul de viață și faptul că Anglia a fost o țară care a stăpînit multe colonii și aceasta a creat un anumit fel de a gândi la oameni. Să luăm Africa, unde analfabetismul este destul de dezvoltat, unde nivelul de viață este slab dezvoltat, țări care au stat și unele mai stau și acum sub stăpînirea imperialismului și colonialismului. Deci, problema aceasta, a unității ideologice eu o înțeleg pornind de la concepția noastră generală despre lume, nu prin uniformizarea activității de propagandă a marxism-leninismului. Or, prin ideea aceasta a unității ideologice mulți înțeleg uniformizarea propagării ideilor marxist-leniniste și eu văd că aici sînt două lucruri cu totul deosebite.

S.A. Dange:

Acum sînt 14 țări socialiste și sînt probleme. Se vor crea noi probleme cînd vor apare și alte țări socialiste.

Tov. Nicolae Ceaușescu:

De altfel și Lenin a spus: cînd vor apare noi țări socialiste, vor apare și noi deosebiri în construcția socialistă. Vedeți, dacă mîine, Anglia sau S.U.A. ar trece la construirea societății socialiste, ar construi-o altfel decît s-a construit în Uniunea Sovietică sau România; cînd India va trece la construirea socialismului, îl va construi altfel decît am construit noi și chiar decît l-a construit China, deși sînteți mai aproape, pentru că în China s-au pus totuși alte probleme, cărora a trebuit să le găsească soluții. Intr-adevăr, probleme-

lor care apar li se pot găsi soluții mai bune sau mai rele, asta depinde de oameni, dar e greu să pretinzi ca în China să se aplice soluțiile care s-au aplicat, de exemplu, în România.

S.A.Dange:

În toate țările avem probleme și cu cât o țară e mai veche, cu atât problemele sînt mai mari.

Tov.Nicolae Ceaușescu:

Problema aceasta a unității ar trebui abordată într-un fel nou, ținîndu-se seama de diversitatea aceasta care apare în viață, nu impusă de cineva și a căuta să găsim ceea ce este comun, adică să găsim acel numit comun, cum se spune în matematică, și pe această bază să acționăm. Atunci multe probleme vor fi ușor soluționate și ne-am putea ocupa mai mult de rezolvarea problemelor practice ale societății, decît să avem întîlniri și discuții interminabile.

S.A.Dange:

În 1960, consfătuirea s-a poticnit timp de trei zile de o formulare, acolo unde erau menționate cuvintele "comunism național". Ne-am așezat împreună și i-am propus lui Ho Si Min să eliminăm aceste cuvinte. Ho Si Min a spus: n-am nimic împotriva. Noi am hotărît acest lucru și alte 60 de partide au fost de acord cu noi. Dar problema care se pune era așa: bine, sîntem noi de acord, dar cine o să-i spună lui Hrușciov. Noi am spus așa: nu sîntem un partid la putere, sîntem un partid mic, însă sîntem gata să facem lucrul acesta, dacă dv. care sînteți un partid mare nu-l puteți face. I-am spus lui Hrușciov și el a fost de acord. Pe urmă am hotărît să-i spunem și lui Liu Sao-tzi treaba aceasta. Hrușciov a fost de acord să se întîlnească cu Liu Sao-tzi, însă Liu Sao-tzi a spus că din motive de sănătate nu se poate întîlni cu Hrușciov. Liu Sao-tzi s-a însănătoșit, s-a întîlnit cu Hrușciov și s-a hotărît eliminarea acelei formulări și lumea nu a avut deloc de suferit din cauza eliminării acestor două cuvinte, deoarece "comunismul național" se dezvoltă și se va dezvolta, indiferent dacă există sau nu aceste cuvinte într-un document.

Acum este o situație cu totul nouă. În condițiile existenței acestor 14 țări socialiste, care formează comunitatea socialistă, oamenii tineri de astăzi sînt de neînțeles pentru oamenii mai vîrstnici de ieri.

Tov.Nicolae Ceaușescu:

E adevărat, dar acest lucru e valabil și într-un sens și în altul. Nici cei de ieri nu înțeleg întotdeauna pe cei de astăzi.

S.A.Dange:

Însă lucrul cel mai rău în treaba aceasta este că cei de ieri nu gîndesc bine despre cei de astăzi.

Tov.Nicolae Ceaușescu:

Cam așa, dar fapt este că cei de astăzi au dreptate față de cei de ieri, după cum cei de mîine vor avea dreptate față de cei de astăzi ș.a.m.d.

S.A.Dange:

Să vă relatez un fapt.

Nepoții mei au început să poarte perciuni. Prima mea reacție a fost: e rău ceea ce faceți voi. Apoi am meditat în sine asupra acestei chestiuni și mi-am adus aminte că și eu am avut la timpul respectiv discuții cu tatăl meu tot din cauza părului. Și atunci le-am spus nepoților: faceți cum vreți.

Tov.Nicolae Ceaușescu:

Nu spun mulți așa: auzi, studenții vor să facă politică, dar politica nu este pentru ei. Numai că în trecut și noi am apelat la tineret, însă acum să nu mai apelăm pentru că studenții aceștia au și ei anumite păreri.

Așa că lucrurile sînt complicate.

Ce o să facem la consfătuirea aceasta? Mergeți la consfătuire?

S.A.Dange:

Da.

Tov.Nicolae Ceaușescu:

Și eu merg.

S.A.Dange:

Un lucru pe care aș vrea să vă rog în legătură cu această consfătuire. Orice s-ar întîmpla, să nu părăsiți consfătuirea; puteți avea rezerve, puteți să nu fiți de acord cu unele lucruri, dar rugămintea pe care v-o adresez este să nu părăsiți consfătuirea.

Tov. Nicolae Ceaușescu:

Noi nu mergem la Moscova cu gîndul să părăsim consfătuirea, pentru că dacă am merge cu gîndul acesta, am sta acasă, n-am mai face drumul pînă acolo. Inșă mergem la Moscova cu gîndul și cu dorința de a contribui la netezirea căilor spre unitatea mișcării comuniste. Înțelegem că acolo e un număr mare de partide, că fiecare are particularitățile și problemele sale, sîntem gata să ascultăm punctul de vedere al fiecăruia, o să ne spunem și noi părerile, dar documentul sau documentele care trebuie să le adoptăm - am să mă refer acum numai la documentul principal - trebuie să oglindească ceea ce este comun, pentru că el nu se poate opri la particularitățile fiecărei țări sau fiecărei zone. In acest spirit am acționat și vom acționa și la Moscova, să se ajungă la un document care să oglindească ceea ce este comun, ceea ce contribuie la întărirea unității și sperăm că vom ajunge la un asemenea document.

Sigur, va fi greu să adopti un document cu care nu ești de acord. Inșă avem experiența întîlnirilor de la Budapesta și Moscova, unde pînă la urmă am reușit să adoptăm documente acceptabile pentru toți participanții. E adevărat, acolo am fost șapte și cu noi opt. Probabil aici va fi ceva mai greu, dar considerăm că dacă pe probleme mai serioase vom reuși să ajungem la un acord comun, pe probleme care angajează statele, asupra unui document care să ofere o platformă de luptă împotriva imperialismului, cred că putem ajunge la un acord comun. Deci, cu dorința aceasta mergem noi la consfătuire și în acest spirit și vom acționa, să eliminăm din document acele probleme care nu reușesc să întrunească acordul tuturor participanților.

După cîte cunosc, din discuțiile de pînă acum, sînt multe probleme care întrunesc de acum acordul tuturor, și dacă vom lua numai pe acestea va ieși un document bun.

Trebuie să ținem seama și de condițiile în care își desfășoară activitatea un șir de partid și de felul în care ele vor trebui să lămurească opinia publică din țările lor asupra acestui document. Să vă spun drept, pentru noi multe lucruri sînt mai ușoare, pentru că chiar dacă se vor spune unele lucruri, unde noi avem alte puncte de vedere, la noi e cunoscută poziția noastră și lămurim mai ușor oamenii, dar pentru comuniștii din Franța, Anglia, Italia, India probleme se pun altfel. Eu văd acest lucru necesar nu în primul rînd

pentru țările care construiesc socialismul, ci tocmai pentru activitatea comuniștilor din celelalte țări și ar trebui să ținem seama de problemele care le ridică aceste partide. Din păcate însă, tocmai aceste probleme nu sînt soluționate.

Sigur, nu pot să anticipez ce se va întîmpla la consfătuire, însă noi dorim în mod sincer să se desfășoare în condițiuni normale și să constituie o etapă pe calea normalizării și întăririi unității dintre partidele comuniste. Pînă acum, am impresia că se merge în direcția aceasta; ce se va întîmpla, e greu de spus acum.

Trebuie să avem în vedere că nu participă partidele comuniste din cinci țări socialiste, dintr-un șir de țări capitaliste - sigur, din diferite motive. Noi considerăm că acest lucru nu trebuie să ducă la înăsprirea relațiilor între partidele care participă și partidele care nu participă și documentul trebuie, în orice caz, să fie în așa fel întocmit încît să creeze o bază de a putea dezvolta în continuare o conlucrare între toate partidele comuniste, între toate forțele antiimperialiste.

Sînt încă lucruri care e greu să fie acceptate. Noi am depus de altfel o serie de amendamente concrete. Cîteva au fost introduse acum la Moscova, la comisia pregătitoare, altele nu și n-am mai vrea să stăm trei zile să discutăm pentru un cuvînt, însă sînt cîteva probleme de fond, principiale.

Nouă ni se pare că, din analizarea materialului, se supra-apreciază pericolul imperialismului și se subapreciază forțele antiimperialiste. Citind materialul, rămîi cu impresia că sîntem în pragul unui nou război mondial. Or, după părerea noastră, situația nu este așa. Sigur, evenimentele sînt destul de diverse și contradictorii, dar dintr-o analiză temeinică a lor nu se poate să nu se vadă totuși că forțele care se pronunță împotriva politicii imperialiste, pentru pace, au un cuvînt din ce în ce mai greu. Noi am dori ca problemele acestea să fie ceva mai clar exprimate, să dăm o perspectivă clară popoarelor.

Pe urmă, se lasă impresia că există pericolul restaurării regimului capitalist în țările care astăzi construiesc socialismul. Or, din tot ceea ce cunoaștem noi - și cel puțin aici cunoaștem totuși bine lucrurile - nu există acest pericol. A pune în felul acesta problema, înseamnă a manifesta neîncredere în partidele comuniste, în clasa muncitoare din țările

12

respectiv, înseamnă a admite că un popor care și-a cucerit libertatea este gata să renunțe și să treacă la un regim care să nu-i asigure libertatea. Or, nu poți semna un document care conține o asemenea concepție, care este falsă și nejustă. Sigur, există un singur pericol, al intervenției militare din afară a imperialiștilor, dar aceasta pune alte probleme, de a lupta cu arma în mână împotriva imperialismului. Dar în document se spune că imperialiștii nu se mai gîndesc să recurgă la folosirea forței, ci vor să submineze socialismul din interior. Aceasta înseamnă să admiți că munca partidului, a clasei muncitoare, a poporului român ar putea fi influențată de ideologia străină și ar trece de la situația de astăzi înapoi la capitalism.

S.A.Dange:

Vreau să menționez un lucru. Mă refer la domeniul economic, nu politic.

Unele dintre formele economice folosite în Iugoslavia, nu vi se pare că pun în primejdie socialismul?

Tov.Nicolae Ceaușescu:

Unele forme economice nu numai din Iugoslavia - pentru că mai sînt țări socialiste care n-au cooperativizat agricultura, de exemplu - consider că chiar în aceste condiții nu există un pericol ca din interior să poată fi răsturnată orînduirea socialistă. Nici în Iugoslavia nu există acest pericol. Sigur, formele care le încercăm iugoslavii, poate sînt bune pentru ei. Noi nu le-am adaptat și nici nu ne gîndim să le adaptăm, dar nici n-am putea spune că ele trebuie respinse. Să vedem ce va dovedi viața. Totuși, proprietatea mijloacelor de producție este în mîna clasei muncitoare. Iugoslavii au dat mai multă autonomie și independență grupurilor de muncitori, întreprinderilor, care însă sînt conduse de un stat unitar. Din acest punct de vedere n-am putea spune - și cunosc bine situația din Iugoslavia - că formele lor de conducere a industriei ar pune în pericol socialismul.

S.A.Dange:

Eu am suficientă încredere atît timp cît bătrînul Tito este în fruntea țării, deoarece el are o tradiție destul de mare, chiar dacă între noi există deosebiri pe ici pe colo. Inșă, unele dintre formele economice, despre care chiar Tito a

vorbit în ultimele lui discursuri, ne îngrijorează pe noi, cei din India.

Tov.Nicolae Ceaușescu:

Iugoslavii sînt destul de puternici ca să rezolve anumite probleme. Dar să știți că și în alte țări sînt probleme, însă pentru că în celelalte probleme politice sînt pe o poziție uniformizată, ca să spun așa, atunci nimeni nu mai vede alte greutăți.

Or, de ce nu putem noi să acceptăm această formulare care pune la îndoială trăinicia regimului socialist?

În primul rînd, principial e nejust și ar da o perspectivă falsă pentru clasa muncitoare din întreaga lume.

În al doilea rînd, prin aceasta se dorește să se justifice amestecul în treburile altor state - și din trecut și pentru viitor - și e clar că noi nu putem admite așa ceva. Sîntem în stare să asigurăm singuri construcția socialistă și vom fi în stare singuri să apreciem dacă este nevoie să cerem ajutor altora. Si asta numai în condițiile în care România ar fi atacată din afară. Așa cum este astăzi situația în Europa, noi nu vedem în viitorul imediat, în următorii ani pericolul ca o țară socialistă să fie atacată din afară și de aceea dorim să fie un document care să nu pună probleme care nu corespund realității și nu pot fi acceptate.

Sînt însă suficiente probleme pozitive, bune, încît poate să rămîna un document foarte bun, eliminînd acele probleme care nu pot fi acceptate. Dacă aș lua documentul ca număr de pagini, el are acum vreo 65 de pagini; eliminarea acestor pasaje la care m-am referit ar însemna cel mult 5-6 pagini și ar rămîne 60 de pagini, suficient să aibă lumea ce să citească.

S.A.Dange:

Noi dorim foarte mult ca această consfătuire să aibă succes. Altfel, o să asistăm la sciziuni peste tot.

Tov.Nicolae Ceaușescu:

Si noi dorim acest lucru. Trebuie s-o facem să nu creeze condiții pentru sciziune.

Așa privim noi problema aceasta și sperăm să conlucrăm împreună ca să iasă un document bun.

14

Eu aş dori, de asemenea, să folosesc prilejul că tovarăşul Dange a venit în Bucureşti pentru a aborda şi problema relaţiilor dintre partidele noastre.

Se pare că totuşi în ultima perioadă nu totul a mers chiar normal. Nu aş dori acum să căutăm cauzele, dacă va fi necesar putem face schimburi de păreri cu alte ocazii cînd ne mai întîlnim. Însă cred că ar fi de dorit, chiar dacă în unele probleme avem feluri de a gîndi deosebite, să existe între partidele noastre relaţii bune de colaborare, pentru că sînt totuşi destule probleme asupra cărora avem acelaşi punct de vedere şi asupra cărora putem să colaborăm.

S.A.Dange:

Da.

Tov.Nicolae Ceausescu:

Una dintre problemele asupra căreia aş dori să cunosc părerea tovarăşului Dange este legată de situaţia din India, din mişcarea comunistă din India. Acolo s-a ajuns la împărţirea partidului în două. După cîte cunosc, aceste două partide acum colaborează între ele. Noi am menţinut şi menţinem legături şi cu celălalt partid şi dorim să facem şi în continuare acest lucru. De altfel, se află în România o delegaţie a celuilalt partid. În concepţia noastră, credem că pînă la urmă va trebui să se ajungă la unitate. Noi nu dorim să ne amestecăm în problemele dv. interne, însă considerăm că trebuie făcut totul să se ajungă la această unitate. Nu putem să spunem: refuzăm să stăm de vorbă cu unii sau cu alţii. Vreau să fiu bine înţeles. Sigur, dacă ar fi vorba de un grup restrîns, care ar fi fost exclus pentru activitate fracţionistă, ar fi altă situaţie, însă aici este, după cîte ştiu, altă situaţie. Cel puţin aşa cunoaştem şi aşa privim noi lucrurile acestea. Considerăm că şi unii şi alţii sînt comunişti şi că pînă la urmă se va ajunge la reunificarea acestor partide.

Nu ştiu cum priveşte tovarăşul Dange aceste probleme.

Tov.S.A.Dange:

Problema e simplă. Eu nu reuşesc să înţeleg de ce ne-au părăsit. A existat între noi o diferenţă în ce priveşte evaluarea conflictului între India şi China; majoritatea consideram că chinezii nu aveau dreptate, iar minoritatea considera că chinezii aveau dreptate. Aceşti tovarăşi au spus: nu puteţi face un apel

15

pentru apărarea țării, deoarece apărarea țării în condițiile burgheze este o concepție antileninistă. De aceea, spuneau ei, majoritatea a încetat de a mai fi comuniști. Atunci ei au ieșit din partid și au plecat.

Acum, poziția lor este că Mao Tze-dun a trădat marxism-leninismul. Ei spun acum ceea ce noi spuneam în 1962. Dacă ei spun acum ceea ce noi am spus atunci, cinstit ar fi să recunoască că au greșit și să ne reunificăm.

Ei mai au și alte argumente. Ei consideră că Uniunea Sovietică este o țară revizionistă, lucru în care nu putem fi de acord cu ei.

Acestea în problemele internaționale.

Din punct de vedere al politicii interne nu avem probleme. Dacă ei vor să spună că eu sînt mai puțin militant, o pot spune. Noi am spus așa: hai să facem un program de acțiune, propuneți puncte de acțiune și să acționăm împreună. Ei nu se vor contrazice cu noi în problemele acestea. Eu sînt gata să vă pun la dispoziție toate scrisorile noastre către ei, cît și răspunsurile lor, eliminînd bine înțeles toate cuvintele tari.

Care este problema concretă a deosebirilor dintre noi? În două state, noi facem parte din guvern - și unii și alții. În Bengal, noi sîntem de acord că ei au majoritatea. Personal, am făcut o declarație prin care arătam că ei trebuie să aibă majoritatea locurilor în guvern și cele mai importante ministere trebuie să le ia ei. Noi, întrucît sîntem pe locul doi, vom lua minoritatea ministerelor. Această declarație a fost publicată în presa din India. Pe urmă le-am scris: hai să ne întîlnim, unitatea poate fi lăsată la o parte, dar acum să acționăm în comun.

Datorită faptului că avem 23 membri în parlamentul din New Delhi și ei au numai 19, am propus să facem un bloc unic, pentru a lupta împotriva partidului de la putere. Dar ei au respins.

Noi le-am spus că în syndicate nu trebuie să fie această sciziune. Numai cu patru zile înainte de venirea mea aici, am avut acele discuții în comun. Le-am spus că este necesar să elaborăm o linie comună de acțiuni în rîndul clasei muncitoare. Am petrecut trei zile în acuzări reciproce și în cele din urmă am semnat totuși un comunicat comun.

16

Cu toate acestea, vrem să știm și i-am și întrebat: pînă la urmă, prin ce v-ați deosebit de noi în ultimii trei ani? Care este natura acestor deosebiri? Cînd v-ați despărțit de noi i-ați asigurat pe membrii partidului vostru că vă îndreptați spre o revoluție armată. Atunci, partidul meu era considerat revizionist, că ar fi gata să se alăture Indirei Gandhi în cadrul coaliției.

După ce a avut loc sciziunea în partidul lor, le-am spus: ce facem cu revoluția armată. Atunci ei au răspuns: condițiile nu sînt coapte. Atunci, tinerii i-au întrebat: de ce ați făcut sciziunea? Si acum ei s-au scindat în două. Cei mai mulți tineri din partidul lor au părăsit partidul - aproape toți studenții din universitățile celor două state - și au format un al treilea partid, numit Partidul Comunist Naksalay. Numele acesta vine de la un oraș, unde tineretul a dus lupte țărănești. Deci, aceștia au format un al treilea partid, la care s-a alăturat cea mai mare parte a tineretului din Bengal.

Tinerii aceștia au devastat un post de poliție cu arma în mînă, în numele lui Mao Tze-dun, cu insigne ale lui Mao Tze-dun în piept și cu cărți și citate ale lui Mao Tze-dun în mînă. Un polițist a fost omorît, iar ei au fost arestați. Printre acești tineri erau două femei; una era o tînăra cu copil în brațe. Femeile acestea au fost tratate foarte rău la închisoare și atunci eu am făcut o declarație, cerînd ministrului de stat din Kerala ca cele două femei să fie tratate într-un mod mai uman. Tinerii respectivi au protestat împotriva declarației mele. Polițiștii au spus că tinerii arestați sînt gangsteri, elemente antisociale. Ei au spus că eu îi sprijin pentru că sînt împotriva partidului lor.

Așa că, acest partid, care este de fapt un partid chinez - pentru că ei declară în mod deschis că sînt partizanii lui Mao Tze-dun - s-a împărțit în două.

Eu nu vreau să pun probleme de prestigiu, pentru că partidele comuniste sînt organizații internaționaliste și dacă un partid comunist face ceva rău are urmări și pentru alte partide, dacă undeva se întîmplă ceva rău, nu putem să nu luăm poziție și nu considerăm că este un amestec dacă vorbești despre lucrurile acestea, însă dv. aveți contact cu ambele partide și ne puteți spune unde greșim noi. Atunci noi vom asculta, ne vom spune părerile, vom argumenta, așa cum fac comuniștii

între ei. Să vină ei să discute cu dv., sau să stăm împreună cu toții de vorbă. Noi nu vrem să avem un arbitru, dar să discutăm problemele așa cum sînt.

Tov. Nicolae Ceaușescu:

Noi am mai avut întîlniri, nu știu însă dacă înainte de consfătuire o să-i mai întîlnesc, și le-am spus și atunci că trebuie făcut totul pentru a se ajunge la unitate. Si asta v-o spunem și dv. Cred că e bine ca pînă se vor clarifica lucrurile, să se acționez în comun asupra unor probleme.

S.A. Dange:

Acum avem puterea. Am format guvernul în două state care au 60 de milioane de oameni. Dacă începem să ne batem între noi, să avem lupte interioare, atunci puterea în aceste două state va fi pierdută. Viitorul, nu numai în aceste două state, dar viitorul în partid ca atare, în toată țara, va fi pus în primejdie.

Ei au principalele ministere care le controlează: Ministerul de Interne, Ministerul Securității, Ministerul Muncii. Folosesc aceste ministere pentru a distruge sindicatele noastre și cer patronilor să recunoască sindicatele lor. Fac acest lucru, sperînd că la congresul care va avea loc peste doi ani, vor reuși să pună mîna pe centrala sindicală care astăzi este în mîinile noastre. Acum, numai 30% din sindicate se află sub influența lor, iar 70% sub influența noastră. Le-am spus așa: așezați-vă la aceeași masă, discutați și rezolvați problemele care privesc sindicatele.

Noi v-am fi recunoscători dacă ne-ați putea ajuta în direcția aceasta.

Tov. Nicolae Ceaușescu:

Avem același punct de vedere.

Totuși, pentru a realiza unitatea internațională, trebuie în primul rînd realizată unitatea pe plan național.

S.A. Dange:

Vedeți, ei au o poziție destul de bună în aceste două state, însă în alte state nu. De aceea, ei vor să folosească aceste două state ca bază de lărgire a influenței în întreaga țări, însă în același timp asistăm la noi sciziuni, noi despărțiri. În lunga noastră istorie internațională există o tradiție în domeniul acesta.

Dar mă gîndesc și așa: cu cît există mai multe sciziuni, mai multe lucruri de felul acesta, există și mai multe lupte. Imi aduc aminte de Internaționala comunistă din 1929.

Tov.Nicolae Ceausescu:

E mai bine să fie unitate.

S.A.Dange:

Mi-am adus aminte de lucrul acesta, fiind un vechi participant, care mi-am prăjit degetele în focul acestor dispute.

Tov.Nicolae Ceausescu:

De aceea trebuie să facem totul să nu ajungem acolo.

Se pare că sîntem de acord să dezvoltăm relații bune.

S.A.Dange:

De acord.

Tov.Nicolae Ceausescu:

În august vom avea congresul partidului. O să vă trimitem și în scris invitație, dar vreau să vă spun și acum că ne-ar face o deosebită plăcere dacă tovarășul Dange ar putea participa.

S.A.Dange:

Noi am evitat întotdeauna participarea personală la congresul unui partid, atunci cînd și celălalt partid a fost acolo, nu pentru că noi n-am fi de acord cu partidul care invită, însă nu vrem să ajungem în situația de a ne spăla rufele noastre murdare în cadrul congresului altui partid.

Tov.Nicolae Ceausescu:

Cred că lucrul acesta nu o să se întîmple.

S.A.Dange:

Eu pot să vă garantez în ce mă privește, dar nu și în ce-i privește pe ei.

Tov.Nicolae Ceausescu:

N-am admis nici la alte congrese și nici acum nu vom admite discuții contradictorii. În 1966, am avut aici pe Ciu En-lai într-o vizită oficială. Si a vrut să atace pe sovietici. N-am admis. Atunci s-a renunțat la cuvîntări. Oamenii erau deja adunați la miting în sala mare, sigur am renunțat și eu

la cuvîntare și am vorbit fiecare liber cîte 5-6 minute. Cu atît mai mult nu vom admite la congresul acesta să se întîmple așa ceva.

S.A.Dange:

Am citit despre chestiunea aceasta cu Ciu En-lai.

Ultima dată, iugoslavii au invitat ambele partide la congresul lor; le-am trimis un mesaj, însă n-am participat.

Tov.Nicolae Ceausescu:

Poate totuși la noi veniți. Si sperăm că vom conlucra bine la Moscova.

Mc/2 ex.-